

Enefit Outotec Technology OÜ

**2018. aasta
majandusaasta aruanne**

10.05.2019

Ärinimi	Enefit Outotec Technology OÜ
Äriregistri kood	11693868
Aadress	Lelle 22 Tallinn 11318 Eesti Vabariik
Telefon	372 46 52 222
Faks	372 71 52 200
E-post	Tarvi.Thomberg@energia.ee
Juhatuse liige	Tarvi Thomberg
Omanikud	Eesti Energia AS (60%) Outotec GmbH & Co. KG (40%)
Tegevusala kood	72191 – teadus- ja arendustegevus loodus- ja tehnikateaduste vallas
Aruandlusperiood	1. jaanuar 2018 – 31. detsember 2018
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers

Majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest ja raamatupidamise aastaaruandest.

SISUKORD

Tegevusaruanne	4
Koondkasumiaruanne	5
Finantsseisundi aruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Omakapitali muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1. Üldine informatsioon	9
Lisa 2. Kokkuvõtte olulisematest arvestuspõhimõtetest	9
Lisa 3. Finantsriskide juhtimine	22
Lisa 4. Olulised raamatupidamishinnangud ja eeldused	25
Lisa 5. Materiaalne põhivara	26
Lisa 6. Immateriaalne põhivara	27
Lisa 7. Ettemaksed ja muud nõuded	27
Lisa 8. Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi	28
Lisa 9. Finantsinstrumentide krediitkvaliteet	28
Lisa 10. Raha ja raha ekvivalendid	29
Lisa 11. Osakapital	29
Lisa 12. Võlakohustused	30
Lisa 13. Võlad hankijatele ja muud võlad	30
Lisa 14. Tulevaste perioodide tulud	31
Lisa 15. Müügitulu	31
Lisa 16. Muud äritulud	31
Lisa 17. Kaubad, toore, materjalid ja teenused	31
Lisa 18. Tööjõukulud	32
Lisa 19. Mitmesugused tegevuskulud	32
Lisa 20. Finantskulud	32
Lisa 21. Tehingud seotud osapooltega	32
Lisa 22. Tingimuslikud varad ja kohustused	34
Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	35
Juhatuse liikme allkiri majandusaasta aruandele	38
Kasumi jaotamise ettepanek	39

TEGEVUSARUANNE

Enefit Outotec Technology OÜ asutati Eesti Energia AS ja Outotec GmbH & Co. KG poolt 10. juulil 2009. Eesti Energia ASile kuulub 60% ja Outotec GmbH & Co. KGle 40% Enefit Outotec Technology OÜ osadest.

Enefit Outotec Technology OÜ tegevuse peamine eesmärk on arendada ja litsentseerida Enefit tehnoloogiat ning pakkuda sellega seonduvaid teenuseid. Enefit tehnoloogia on välja töötatud põlevkivist ja muudest süsivesinikke sisaldavatest materjalidest õli ja gaasi tootmiseks.

Enefit Outotec Technology OÜ (EOT) alustas majandustegevusega 2012. aasta alguses. Ettevõtte värbas tegevuseks vajaliku personali ja käivitas tegevuse põhitegevuskohaga Frankfurdis, Saksamaal. 2013. aastal lõpetati pilootseadme ehitus, millele järgnes seadme käivitus ja esimene täiemahuline testprogramm.

2018. aasta tegevused olid suunatud peamiselt tehnoloogia edasiarendamisele olemasolevas E280-1 tehases ja järgmise E280-2 tehase eelprojekteerimisele Eestis. Lisaks tehnoloogia litsentsi ja arendusteenuste pakumisele Aasias, Lähis-Idas ja USA-s. 2018. aastal on kavas jätkata tööd olemasolevate ja uute klientidega põlevkivi ressursside ning Enefit tehnoloogia arendamisega nimetatud regioonides.

Enefit Outotec Technology OÜ tähtsamad majandusnäitajad on järgmised:

(eurodes)	2018	2017
Müügitulu	1 684 429	1 315 520
EBITDA	1 287 810	932 617
Rahavood äritegevusest	673 652	76 290
Varad aasta lõpul	5 605 657	5 295 381
Omakapital aasta lõpul	1 396 727	896 606
Investeeringud	-	237 411

31. detsember 2018 seisuga oli ettevõttes 4 töötajat (31. detsember 2017: 4 töötajat). Info tööjõukulude kohta on avaldatud lisas 18.

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Koondkasumiaruanne

eurodes	1. JAANUAR - 31. DETSEMBER		Lisa
	2018	2017	
Müügitulu	1 684 429	1 315 520	15
Muud äritulud	972	387	16
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-2 091	-58 280	17
Tööjõukulud	-158 460	-157 406	18
Põhivara kulum ja amortisatsioon	-656 788	-716 865	5,6
Mitmesugused tegevuskulud	-236 735	-166 266	19
Muud ärikulud	-305	-1 338	
ÄRIKASUM	631 022	215 752	
Finantskulud	-130 901	-127 731	20
Neto finantstulud (-kulud)	-130 901	-127 731	
KASUM ENNE TULUMAKSUSTAMIST	500 121	88 021	
Tulumaksukulu	-	-	
ARUANDEAASTA KASUM	500 121	88 021	

Lehekülgedel 9 kuni 34 toodud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Finantsseisundi aruanne

eurodes	31. DETSEMBER		Lisa
	2018	2017	
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	2 603 657	3 161 675	5
Immateriaalne põhivara	806 624	905 394	6
Kokku põhivara	3 410 281	4 067 069	
Käibevara			
Raha ja raha ekvivalendid	548 470	754 215	10
Ettemaksed ja muud nõuded	77 916	100 484	7
Nõuded seotud osapoolte vastu	1 568 990	373 614	8,9
Kokku käibevara	2 195 376	1 228 312	
Kokku varad	5 605 657	5 295 381	
OMAKAPITAL			
Osakapital	5 503 792	5 503 792	11
Akumuleeritud kahjum	-4 107 065	-4 607 186	11
Kokku omakapital	1 396 727	896 606	
KOHUSTUSED			
Pikaajalised kohustused			
Pikaajalised kohustused seotud osapooltele	3 800 000	3 800 000	12,21
Kokku pikaajalised kohustused	3 800 000	3 800 000	
Lühiajalised kohustused			
Võlakohustused seotud osapooltele	229 515	425 694	8,21
Võlad hankijatele ja muud võlad	179 415	173 081	8,13,14,21
Kokku lühiajalised kohustused	408 930	598 775	
Kokku kohustused	4 208 930	4 398 775	
Kokku kohustused ja omakapital	5 605 657	5 295 381	

Lehekülgedel 9 kuni 34 toodud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Rahavoogude aruanne

eurodes	1. JAANUAR - 31. DETSEMBER		Lisa
	2018	2017	
Rahavood äritegevusest			
Aruandeaasta ärikasum/-kahjum	631 022	215 752	
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum	656 788	716 865	5,6
Korrigeeritud kasum	1 287 810	932 617	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-293 411	-334 878	7,8,9,21
Äritegevusega seotud kohustuste muutus	-189 857	-400 482	8,13,21
Makstud intressid ja laenukulud	-130 890	-120 968	20,21
Kokku rahavood äritegevusest	673 652	76 289	
Rahavood investeerimisest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-	-245 819	5,6
Deposiitide netomuutus	-	8 408	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-	-237 411	
Rahavood finantseerimisest			
Antud laenud omanikele	-879 397	-	8,10,21
Saadud laenud omanikelt	-	500 000	12,21
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-879 397	500 000	
Puhas rahavoog	-205 745	338 878	8,9,10
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul	754 215	415 337	
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul	548 470	754 215	
Kokku raha ja raha ekvivalentide muutus	-205 745	338 878	

Lehekülgedel 9 kuni 34 toodud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Omakapitali muutuste aruanne

eurodes	Osakapital	Ülekurs	Akumuleeritud kahjum	Kokku
Omakapital seisuga 31. detsember 2016	2 865	5 500 927	-4 695 207	808 585
Aruandeaasta kasum	-	-	88 021	88 021
Omakapital seisuga 31. detsember 2017	2 865	5 500 927	-4 607 186	896 606
Aruandeaasta kasum	500 121	-	-	500 121
Omakapital seisuga 31. detsember 2018	502 986	5 500 927	-4 607 186	1 396 727

Täpsem informatsioon osakapitali ja muude omakapitali kirjete kohta on toodud lisas 11.

Lehekülgedel 9 kuni 34 toodud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Üldine informatsioon

Enefit Outotec Technology OÜ on Eesti Vabariigis 29. juulil 2009 registreeritud äriühing.

Ettevõtte tegevusalaks on teadus- ja arendustegevus loodus- ja tehnikateaduste vallas.

Ettevõtte registreeritud aadress on Lelle 22, Tallinn 11318, Eesti Vabariik.

Enefit Outotec Technology OÜ osanikeks on Eesti Energia AS (osalus 60%) ja Outotec GmbH & Co. KG (40%). Enefit Outotec Technology OÜ emaettevõtte on Eesti Energia AS, mis on Eesti Vabariigi äriühing.

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne on juhatuse poolt kinnitatud 10. mail 2019. Vastavalt Eesti Vabariigi Äriseadustikule esitatakse majandusaasta aruanne heakskiitmiseks ettevõtte nõukogule ja kinnitamiseks osanike üldkoosolekule.

Lisa 2. Kokkuvõtte olulisematest arvestuspõhimõtetest

Alljärgnevalt on esitatud kokkuvõtte raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud olulisematest arvestuspõhimõtetest. Nimetatud arvestuspõhimõtteid on kasutatud järjepidevalt kõikidel aruandeperioodidel, v.a. juhtudel, mille kohta on eraldi avaldatud info.

2.1 Arvestuse alused

Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas **rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS)** ja Rahvusvaheliste Finantsaruandlusstandardite Tõlgendamise Komitee (IFRIC) tõlgendustega, nagu Euroopa Liit on need vastu võtnud.

Raamatupidamise aastaaruandes esitatud finantsnäitajad tuginevad põhiliselt ajaloolisele soetusmaksumusele, välja arvatud müügiotel ning õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad ja -kohustused.

Finantsaruannete koostamine kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega nõuab teatud raamatupidamishinnangute kasutamist. Samuti nõuab see juhtkonnalt mitmete otsuste tegemist arvestuspõhimõtete rakendamise osas. Need valdkonnad, mis eeldavad keerulisemaid hinnanguid ning kus raamatupidamishinnangutel ja arvestatud eeldustel on oluline mõju raamatupidamise aastaaruandes kajastatud informatsioonile, on avalikustatud eraldi lisas 4.

2.2 Arvestus- ja avalikustamispõhimõtete muutused

(a) Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid ettevõttele kohustuslikuks alates 1. jaanuaril 2018:

- IFRS 9, „Finantsinstrumendid“: Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategooriast – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.

- Võlainstrumenti klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumendid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglasest väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.

- Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglasest väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.

- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglasest väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.

- IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediitkvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikas tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetele tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.

- Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitlenud hetkel makro-riskimaandamisarvestust.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“: Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüdud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid.

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ muudatused: Muudatused ei muuda standardi põhiprintsiipe, vaid selgitavad, kuidas neid printsiipe tuleks rakendada. Muudatused selgitavad, kuidas tuvastada teostamiskohustusi (lubadust kliendile üle anda kaupa või osutada teenust) lepingus; kuidas määrata, kas ettevõtte on müügitehingu

põhiosutaja (principal) (kauba või teenuse pakkuja) või agent (vastutav kauba või teenuse pakkumise korraldamise eest); ning kuidas määrata, kas müügitulu litsentsi andmise eest tuleb kajastada konkreetsel ajahetkel või perioodi jooksul. Neile selgitustele lisaks sisaldavad muudatused kaks täiendavat lihtsustust eesmärgiga vähendada ettevõtte kulusid ja keerukust standardi esmakordsel rakendamisel.

1. jaanuaril 2018 esmakordselt kehtima hakanud standardite mõju on avalikustatud lisa 2.3.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima 01.01.2018 algaval aruandeaastal, ei ole eeldatavasti olulist mõju ettevõttele.

(b) Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid või tõlgendusi, mis muutuvad ettevõttele kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2019 või hilisematel perioodidel ja mida ettevõtte ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

- **IFRS 16 „Rendilepingud“**. Uus standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustustelt. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetega, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt.

Ettevõtte rakendas standardi alates 1.jaanuarist 2019, rakendades lihtsustatud ülemineku reegleid ehk võrdlusandmeid ei muudeta. Ettevõtte hindab muudatuste mõju ebaoluliseks kuna rendimaksud ei ole olulised (vt lisa 19).

„Olulisuse mõiste“ – IAS 1 ja IAS 8 muudatused: Muudatused selgitavad olulisuse mõistet ning seda, kuidas mõistet rakendada, kaasates mõistesse need juhised, mis seni olid kirjas muudes standardites. Samuti on täiendatud mõistega kaasnevaid selgitusi. Muudatuste tulemusena on olulisuse mõiste kõikides IFRS standardites järjepidev. Info on oluline, kui selle avaldamata jätmine, valesti avaldamine või varjamine võib mõistlikult eeldades mõjutada otsuseid, mida ettevõtte üldotstarbeliste finantsaruannete peamised kasutajad nende aruannete põhjal teevad. Muudatus võib avaldada mõju ettevõtte poolt avalikustatava informatsiooni ulatusele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju ettevõttele.

2.3 Muutused arvestuspõhimõtetes

Antud lisa selgitab IFRS 9 Finantsinstrumendid ja IFRS 15 Müügitulu kliendilepingutelt rakendamise mõju ettevõtte raamatupidamise aastaaruandele.

IFRS 9 Finantsinstrumendid

IFRS 9 asendab IAS 39 käsitusi, mis puudutavad finantsvarade ja -kohustuste arvele võtmist, klassifitseerimist ja mõõtmist, finantsinstrumentide kajastamise lõpetamist, finantsvarade väärtuse langust ning hedge accounting'ut.

IFRS 9 Finantsinstrumendid rakendamine alates 1. jaanuarist 2018 tõi kaasa arvestuspõhimõtete muutusi, kuigi ei põhjustanud olulisi korrigeerimisi finantsaruandes. Uued arvestuspõhimõtted on toodud lisas 2.4. Vastavalt IFRS 9 ülemineku reeglitele võrdlusandmeid ei muudetud.

Ettevõtte juhtkond hindas 1. jaanuaril 2018 (esmise rakendamise kuupäeval), millised ärimudelid on asjakohased ettevõtte finantsvaradele ning klassifitseeris finantsvarad vastavatesse IFRS 9 kategooriatesse. Esmase rakendamise kuupäeval, 1. jaanuaril 2018, ettevõtte finantsvarad, koos võimalike ümberklassifitseerimistega, olid alljärgnevad (ümberklassifitseerimine IFRS 9 rakendamise tulemusena ei põhjustanud muutuseid väärtustes):

eurodes	Mõõtmiskategooria		Bilansiline väärtus		Erinevus
	Esialgne (IAS 39)	Uus (IFRS 9)	Esialgne	Uus	
Finantsvarad					
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded välja arvatud ettemaksed	Korrigeeritud soetusmaksumus	Korrigeeritud soetusmaksumus	450 778	450 778	-
Raha ja raha ekvivalendid	Korrigeeritud soetusmaksumus	Korrigeeritud soetusmaksumus	754 215	754 215	-

Finantsvarade väärtuse langus

Ettevõtte on järgnevad finantsvarade tüübid, mis kuuluvad IFRS 9 uue oodatava krediitkahjumi mudeli alla:

- nõuded kaupade müügist ja teenuste osutamisest,
- antud laenud,
- raha ja raha ekvivalendid,

Ettevõtte pidi üle vaatama väärtuse languse meetodika iga vastava varaklassi jaoks. Väärtuse languse meetodika muutuse tulemusel ei tekkinud olulisi muutusi allahindluse reservis 1. jaanuari 2018 seisuga, seega korrigeerimisi jaotamata kasumis ja omakapitalis ei tehtud.

Kuigi raha ja raha ekvivalendid kuuluvad samuti IFRS 9 oodatava krediitkahjumi mudeli alla, siis tuvastatud väärtuse langus oli ebaoluline 1. jaanuari 2018 ja 31. detsembri 2018 seisuga.

IFRS 15 Müügitulu kliendilepingutelt

Ettevõtte rakendas 1. jaanuarist 2018 standardit IFRS 15 Müügitulu kliendilepingutelt, kasutades muudetud tagasiulatuvat rakendusviisi, mille tulemusena kajastati standardi rakendamise mõju esmarakendamise kuupäeva (st 1. jaanuari 2018) seisuga. Võrdlusandmeid 2017. aasta kohta ei ole muudetud ja need on esitatud varasemalt kehtinud standardite IAS 18 või IAS 11 ning vastavate tõlgenduste järgi. Lisaks ei ole võrdlusandmetele rakendatud IFRS 15 avalikustamise nõudeid.

Rakendamise tulemusena ei ole kajastatud korrigeerimisi finantsaruannetes 1. jaanuari 2018 seisuga.

2.4 Finantsinstrumendid: Arvestuspõhimõtted alates 1. jaanuarist 2018

Finantsvarad

Klassifitseerimine

Ettevõtte klassifitseerib finantsvarad korrigeeritud soetusmaksumuses mõõtmiskategoorias. Klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelist finantsvarade haldamisel ning rahavoogude lepingulistest tingimustest.

Arvele võtmine ja kajastamise lõpetamine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal ettevõtte võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja ettevõtte annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Mõõtmine

Finantsvarad kajastatakse esmasel arvelevõtmisel õiglasest väärtuses, millele on lisatud tehingukulud, mis on otseselt seotud finantsvara omandamisega, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastavate finantsvarade tehingutasud kajastatakse kuluna kasumiaruandes.

Võlainstrumendid

Võlainstrumentide edasine kajastamine sõltub ettevõtte ärimudelist finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest. Ettevõtte kõik võlainstrumendid on klassifitseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse mõõtmiskategooriasse.

Korrigeeritud soetusmaksumus: Varad, mida hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Nendest varadest saadav intressitulu kajastatakse finantstuludes sisemise intressimäära meetodil. Kajastamise lõpetamisel kajastatakse saadud kasum või kahjum kasumiaruandes muudes tuludes/kuludes. Valuutakursi kasumid ja kahjumid ning krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel.

Seisuga 1. jaanuar 2018 ja 31. detsember 2018 olid ettevõtte kõik finantsvarad klassifitseeritud selles kategoorias:

- nõuded ostjate vastu;
- antud laenud;
- raha ja raha ekvivalendid.

Omakapitaliinstrumendid

Ettevõtte ei ole investeringuid omakapitaliinstrumentidesse.

Väärtuse langus

Ettevõtte hindab korrigeeritud soetusmaksumuses kajastavate võlainstrumentide oodatavat krediidikahjumit tuleviku informatsiooni baasil. Rakendatav väärtuse languse meetodika sõltub sellest, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud.

Eeldatava krediidikahju mõõtmine võtab arvesse: (i) erapooletut ja tõenäosusega kaalutud summat, mille määramisel hinnatakse mitmeid võimalikke erinevaid tulemusi, (ii) raha ajaväärtust ja (iii) aruande perioodi lõpus ilma liigsete kulude või pingutusteta kättesaadavat mõistlikku ja põhjendatud informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandustingimuste prognooside kohta.

Nõuetele ostjate vastu, kus puudub oluline finantseerimise komponent, rakendab ettevõtte IFRS 9 järgi lubatud lihtsustatud lähenemist ning arvestab nõuete allahindlust nõuete pikkuse oodatava krediidikahjumina nõuete esmasel kajastamisel. Ettevõtte kasutab allahindluste maatriksit, kus allahindlus arvutatakse nõuetele lähtudes erinevatest aegumiste perioodidest.

2.5 Müügitulu kliendilepingutelt: Arvestuspõhimõtted alates 1. jaanuarist 2018

Müügitulu on tulu, mis tekib ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus. Müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Tehinguhind on kogutasu, mida ettevõttel on õigus saada lubatud kaupade või teenuste kliendile üleandmise eest ja millest on maha arvatud kolmandate isikute nimel kogutavad summad. Ettevõtte kajastab müügitulu siis, kui kontroll kauba või teenuse üle antakse üle kliendile.

Teenuste müük

Ettevõtte müüb lepingute alusel tehnoloogia litsentse ja arendusteenuseid fikseeritud ja muutuva hinnaga. Müügitulu teenuste osutamisest kajastatakse perioodil kui teenuseid osutatakse. Fikseeritud hinnaga lepingute puhul kajastatakse müügitulu vastavalt tegelikult osutatud teenustele aruandeperioodi lõpuks, kuna klient saab teenusest kasu samal ajal kui seda osutatakse.

Juhul kui lepingus on muutuv tasu, siis kajastatakse see müügituluna ainult juhul, kui on väga tõenäoline, et seda hiljem ei tühistata.

Finantseerimise komponent

Ettevõttel puuduvad lepingud, kus periood kliendile lubatud kaupade või teenuste üleandmise ja kliendilt makse saamise vahel oleks pikem kui üks aasta. Sellest tulenevalt ei korrigeeri ettevõtte tehinguhinda raha ajaväärtuse mõju osas.

2.6 Välisvaluuta konverteerimine

(a) Arvestus- ja esitusvaluuta

Ettevõtte finantsaruannetes kajastatavad kirjed arvestatakse ettevõtte põhilise majanduskeskkonna valuutas (nn arvestusvaluuta). Raamatupidamise aastaruanne on koostatud eurodes, v.a juhul, kui sellele on viidatud teisiti.

(b) Tehingud ja saldod

Välisvaluutas toimunud tehingud on ümber arvestatud arvestusvaluutasse, kasutades tehingupäeval või väärtuse hindamise päeval (kui toimub ümberhindamine) kehtinud Euroopa Keskpanga vastava valuuta ametlikku noteeringut. Kui Euroopa Keskpank vastavat valuutat ei noteeri, võetakse aluseks valuutat emitteeriva riigi keskpanga ametlik noteering euro suhtes. Raha üleandmise ja tehingupäeva kursside erinevuse korral tekkivad kursivahed kajastatakse kasumiaruandes. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud aruandeperioodi lõpu seisuga kehtinud Euroopa Keskpanga ametliku noteeringu või, kui Euroopa Keskpank vastavat valuutat ei noteeri, valuutat emitteeriva riigi keskpanga ametliku noteeringu alusel euro suhtes. Ümberhindamisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud efektiivse riskimaandajana kajastatavate rahavoo

riskimaandamisinstrumentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid, mida kajastatakse muus koondkasumis. Võlakohustuste ning raha ja raha ekvivalentide ümberhindamisest tulenevad kasumid ja kahjumid on kajastatud kasumiaruandes finantstulude ja -kuludena; muud valuutakursside muutustest tulenevad kasumid ja kahjumid aga muude äritulude või tegevuskuludena.

2.7 Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustused on finantsseisundi aruandes jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajalisteks loetakse varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal või ettevõtte tavapärase äritsükli käigus. Lühiajaliste kohustustena on näidatud kohustused, mille maksetähtaeg saabub järgmise majandusaasta jooksul või mis tõenäoliselt tasutakse järgmisel majandusaastal või ettevõtte tavapärase äritsükli käigus. Kõik ülejäänud varad ja kohustused on näidatud pikaajalistena.

2.8 Materiaalne põhivara

Materiaalse põhivarana käsitatakse materiaalsset vara, mida kasutatakse äritegevuses ning mille eeldatav kasulik tööiga on üle ühe aasta. Materiaalsset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes jääkväärtuses, mis on saadud vara ajaloolise soetusmaksumuse vähendamisel akumulieeritud kulumi ja väärtuse languse võrra. Ostetud põhivarade soetusmaksumus sisaldab lisaks ostuhinnale ka kulutusi transpordile ja paigaldamisele ning muid soetuse ja kasutuselevõtuga otseselt seotud väljaminekuid. Omavalmistatud põhivara soetusmaksumus koosneb valmistamisel ja kasutuselevõtul tehtud kulutustest materjalidele, teenustele ning tööjõule.

Kui materiaalne põhivara koosneb oluliselt erineva kasuliku tööeaga koostisosadest, võetakse osad arvele iseseisvate põhivaraobjektidena.

Kui materiaalse põhivara objekti valmistamine vältab pikema perioodi ning seda finantseeritakse laenu või mõne muu võlainstrumendiga, kapitaliseeritakse laenukasutuse kulutused (intressid) valmistatava objekti soetusmaksumusse. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimist alustatakse hetkest, kui laenukasutuse kulutused on tekkinud ning vara valmistamist on alustatud. Laenukasutuse kulutuste kapitaliseerimine lõpetatakse hetkest, mil vara on valmis või selle valmistamine on pikemaks ajaks peatatud.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele või võetakse arvele eraldi varana ainult juhul, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab tulevikus varaobjektist majanduslikku kasu ja varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta. Asendatud komponent või proportsionaalne osa asendatud põhivarast kantakse finantsseisundi aruandest maha. Jooksva hoolduse ja remondiga seotud kulud kajastatakse kasumiaruandes kuludena.

Põhivara kulumit arvestatakse soetusmaksumuselt lineaarsel meetodil jaotades soetusmaksumuse kuni lõppväärtuseni vara hinnangulisele kasulikule elueale järgmiselt:

Masinad ja seadmed, sh	
töömasinad ja mehhanismid	2-13 aastat
infotehnika	2-5 aastat
möödetehnika	2-7 aastat
muu inventar	2-7 aastat.

Põhivara eeldatavat kasulikku eluiga inventeeritakse aastainventuuri käigus, hilisemate kulutuste arvelevõtmisel ja oluliste muutuste korral arenguplaanides. Kui vara hinnanguline kasulik eluiga erineb oluliselt eelnevalt kehtestatud, kajastatakse see raamatupidamisliku hinnangu muutusena, muutes vara järelejäänud kasulikku eluiga, mille tulemusena muutub järgmistel perioodidel varale arvestatav kulum.

Vara bilansiline maksumus hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele juhul, kui vara bilansiline maksumus on kõrgem tema hinnangulisest kaetavast väärtusest (lisa 2.10).

Põhivara müügist saadud kasumite ja kahjumite leidmiseks lahutatakse müügitulust müüdnud varade jääkväärtus. Vastavad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes kirjel „Muud äritulud” või „Mitmesugused tegevuskulud”.

2.9 Immateriaalne vara

Immateriaalset põhivara kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on ettevõtte poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et ettevõtte saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalset põhivara (v.a firmaväärtus) amortiseeritakse kuludesse lineaarsel meetodil hinnangulise kasuliku eluea jooksul. 2017. aasta märtsis võeti immateriaalse põhivarana arvele Enefit280 tehnoloogilise lahenduse edasiarendus. Kasulikuks elueaks hindas ettevõtte juhatus 10 aastat.

Immateriaalse põhivara väärtuse langust hinnatakse juhul, kui eksisteerib sellele viitavaid asjaolusid, samamoodi materiaalse põhivara väärtuse languse hindamisega (v.a firmaväärtus). Määramata tähtajaga immateriaalse põhivara ning kasutusele võtmata immateriaalse põhivara kaetavat väärtust kontrollitakse kord aastas, võrreldes nende kaetavat väärtust bilansilise jääkväärtusega.

2.10 Mittefinantsvarade väärtuse langus

Määramata kasuliku elueaga varasid (näiteks firmaväärtust ja immateriaalseid varasid, mis ei ole veel kasutamiseks valmis) ei amortiseerita, vaid kontrollitakse kord aastas nende väärtuse langust. Amortiseeritavate varade ja maa puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist, kui teatud sündmused või asjaolude muutused viitavad sellele, et bilansiline maksumus ei ole kaetav. Vara väärtuse languse kahjumit kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab tema kaetavat väärtust. Vara kaetav väärtus on kõrgem kahest järgnevast näitajast:

- vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused;
- vara kasutusväärtus.

Kui vara õiglast väärtust, millest on maha lahutatud müügikulutused, pole võimalik määrata, loetakse vara kaetavaks väärtuseks selle kasutusväärtus. Varade kasutusväärtus leitakse varade abil tulevikus genereeritavate hinnanguliste rahavoogude nüüdisväärtusena.

Varade väärtuse langust hinnatakse juhul, kui sellele viitavad võimalikud järgmised asjaolud:

- sarnaste varade turuväärtus on langenud;
- üldine majanduskeskkond ja turusituatsioon on halvenenud, mistõttu on tõenäoline, et varadest genereeritav tulu väheneb;
- turu intressimäärad on tõusnud;

- varade füüsiline seisund on järsult halvenenud;
- varadest saadavad tulud on väiksemad planeeritust;
- mõningate tegevusvaldkondade tulemused on oodatust halvemad;
- teatava raha teeniva üksuse tegevus kavatakse lõpetada.

Samuti kontrollitakse väärtuse langust, kui ettevõtte tuvastab teisi vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid.

Varade väärtuse langust võidakse hinnata kas üksiku vara või varade grupi (raha teeniva üksuse) kohta. Raha teenivaks üksuseks loetakse väikseim eraldi identifitseeritav varade grupp, millest genereeritavad rahavood on olulises osas prognoositavad sõltumatult ülejäänud varade poolt genereeritavatest rahavoogudest. Kahjum väärtuse langusest kajastatakse kohe kasumiaruandes kuluna.

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb asjaolusid, mis viitavad sellele, et eelmistel aastatel vara, v.a firmaväärtuse, kohta kajastatud kahjumit väärtuse langusest enam ei eksisteeri või see on vähenenud. Iga sellise asjaolu esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust uuesti. Vastavalt testi tulemustele võidakse allahindlus kas osaliselt või täielikult tühistada. Firmaväärtuse väärtuse langusest kajastatud kahjumit järgmisel perioodil ei tühistata.

2.11 Finantsvarad

2.11.1 Klassifitseerimine

Ettevõttele kuuluvad finantsvarad on klassifitseeritud kategooriasse laenud ja nõuded. Finantsvarade klassifitseerimise aluseks on finantsvarade soetamise eesmärk. Finantsvara kategooria määrab juhatus finantsvara esmasel kajastamisel.

Laenud ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tuletisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenusid ja nõudeid kajastatakse käibevaradena, välja arvatud juhul, kui laenu või nõude tähtaeg on aruande perioodi lõpu seisuga üle 12 kuu. Sellisel juhul kajastatakse neid pikaajaliste varadena. Laenude ja nõuete kategoorias on kajastatud järgmised finantsvarad: „Raha ja raha ekvivalendid“, „Nõuded seotud osapoolte vastu“ ja „Nõuded ostjate vastu“.

Ettevõtte on pikaajalised laenukohustused liigitanud õiglase väärtuse hierarhia tasemele 3. Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide õiglase väärtus määratakse hindamismeetodeid kasutades. Hindamismeetodid maksimeerivad jälgitava turu andmete kasutamist, seal kus see on kättesaadav, ja toetuvad nii vähe kui võimalik üksuse spetsiifilistele hinnangutele. Kui kõik olulised instrumendi õiglase väärtuse määramiseks nõutud sisendid on jälgitavad, kajastuvad instrumendid tasemel 2 ning kui informatsioon sisendite kohta ei ole jälgitav, kajastuvad instrumendid tasemel 3.

2.11.2 Kajastamine ja mõõtmine

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse või nende kajastamine lõpetatakse kasutades väärtuspäevapõhist arvestust. Finantsvarad, mida ei kajastata õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses, millele liidetakse tehingukulud. Ettevõtte lõpetab finantsvara kajastamise, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või on üle antud ja üle on läinud ka oluline osa finantsvara omandiga seotud riskidest ja hüvedest. Laenusid ja nõudeid kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korregeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Iga aruandeperioodi lõpu seisuga hinnatakse, kas esineb finantsvarade võimaliku väärtuse langusele viitavaid objektiivseid tõendeid. Finantsvara või finantsvarade rühma väärtus on langenud ja kahjumid väärtuse langusest tekivad siis ja ainult siis, kui väärtuse languse kohta esineb objektiivseid tõendeid, mis on tekkinud ühe või mitme sündmuse (kahjumit põhjustav sündmus) tagajärjel pärast vara esmast kajastamist ja see kahjumit põhjustav sündmus (või sündmused) mõjutab (mõjutavad) finantsvara või finantsvarade rühma hinnangulisi tulevasi rahavoogusid, mida saab usaldusväärselt prognoosida.

Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele, võivad olla võlgniku või võlgnike grupi olulised finantsraskused, kohustuste mittetäitmine või maksejõuetus intressi või põhimaksete osas, pankrotistumise tõenäosus või finantsiline ümberorganiseerimine, ning kättesaadavatest andmetest järeldatav tulevaste rahavoogude oluline vähenemine, nagu muutused võlgnevustes või majanduslike tingimuste muutused, mis on seostatavad kohustuste rikkumisega.

Laenude ja nõuete kategooria puhul on väärtuse languse kahjumiks vahe varade bilansilise maksumuse ning hinnanguliste tulevaste rahavoogude (v.a tulevased krediidikahjumid, mis ei ole veel tekkinud) nüüdisväärtuse vahel, mida on diskonteeritud finantsvara algse sisemise intressimääraga. Finantsvara bilansilist maksumust vähendatakse ning arvestatud kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Kui laenul on muutuv intressimäär, kasutatakse väärtuse languse arvestamisel diskontomäärana lepinguga määratud sisemist intressimäära. Praktilistel kaalutlustel võib ettevõtte kasutada väärtuse languse määramisel ka õiglast väärtust, mis on arvutatud turul jälgitavate hindade alusel.

Kui järgneval perioodil väärtuse languse summa väheneb ja vähenemine on seostatav sündmusega, mis leidis aset peale väärtuse languse kajastamist (näiteks võlgniku krediidireitingu paranemine), kajastatakse väärtuse languse tühistamine kasumiaruandes.

2.12 Nõuded ostjate ja seotud osapoolte vastu

Nõuded ostjate vastu on ostjatelt laekumata arved tavapärase äritegevuse käigus müüdud kaupade või osutatud teenuste eest.

Nõuded ostjate vastu võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest ja kajastatakse seejärel korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit ning arvestades maha allahindluse reservi. Nõuete allahindlust kajastatakse, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine (makse hilinemine üle 90 päeva maksetähtajast). Olulisi nõudeid hinnatakse individuaalselt. Ülejäänud nõudeid hinnatakse kogumina, arvestades eelmiste aastate kogemust laekumata jäänud nõuete osas, mida korrigeeritakse lähtudes olemasolevatest tingimustest. Ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa on vahe nõuete bilansilise väärtuse ja tulevaste rahavoogude nüüdisväärtuse vahel ning selle arvutamiseks kasutatakse sisemise intressimäära meetodit. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes muude tegevuskuludena. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus finantsseisundi aruandest välja. Varem alla hinnatud ebatõenäoliste nõuete laekumisel vähendatakse kasumiaruande rida „Mitmesugused tegevuskulud”.

Nõuded, mille laekumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks nõueteks. Ülejäänud nõuded ostjate vastu kajastatakse pikaajaliste nõuetena. Pikaajalised nõuded ostjate vastu kajastatakse tõenäoliselt laekuva nõude nüüdisväärtuses. Tõenäoliselt laekuva nõude nominaalväärtuse ja nüüdisväärtuse vahet kajastatakse nõude laekumistähtjani jäänud perioodi jooksul intressituluna, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

2.13 Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse arvelduskontosid pankades, v.a. arvelduskrediiti. Arvelduskrediiti kajastatakse finantsseisundi aruandes lühiajaliste laenukohustuste või laenuõuete koosseisus.

2.14 Osakapital ja kohustuslik reservkapital

Osad kajastatakse omakapitali koosseisus.

Üldkoosoleku poolt otsustatud, kuid äriregistris veel registreerimata osad kajastatakse omakapitali real „Registreerimata osakapital“.

Äriseadustiku nõuete kohaselt peab ettevõtja moodustama puhaskasumist kohustusliku reservkapitali, mille miinimumsuuruseks on 1/10 osakapitalist. Iga-aastase kohustusliku eraldise suurus on 1/20 aruandeaasta puhaskasumist kuni reservkapitali määra täitumiseni. Reservkapitali võib kasutada kahjumite katmiseks, kui seda ei ole võimalik katta vabast omakapitalist, samuti osakapitali suurendamiseks.

2.15 Võlad hankijatele

Võlad hankijatele on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud kohustused tasuda hankijatele ostetud kaupade või teenuste eest. Võlad, mille tasumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks kohustusteks. Ülejäänud võlad hankijatele kajastatakse pikaajaliste kohustustena. Võlad hankijatele võetakse algselt arvele õiglasest väärtusest ning kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

2.16 Võlakohustused

Võlakohustused võetakse algselt arvele õiglasest väärtusest vähendatuna tehingukulude võrra ning kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses. Soetusmaksumuse (millest on maha arvatud tehingukulud) ja lunastusmaksumuse vahe kajastatakse kasumiaruandes võlakohustuse kehtivuse perioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Võlakohustusi kajastatakse lühiajaliste kohustustena, välja arvatud juhul, kui ettevõttel on tingimusteta õigus lükata kohustuse täitmist edasi vähemalt 12 kuu võrra pärast aruandeperioodi lõppu.

2.17 Maksustamine

(a) Dividendi tulumaks Eestis

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtja aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud

väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1. jaanuarist 2015 on jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummal. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil, kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018. aasta esimene arvesse võetav aasta.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Finantsseisundi aruandes ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel.

(b) Maksustamine Saksamaal

Residendist juriidilistele isikute ning püsiva tegevuskoha tulu Saksamaal maksustatakse maksumääradega 15% (Corporate income tax), 5,5% (Solidarity Surcharge), 14-17% (Trade Income Tax).

Dividendide väljamaksmist maksustatakse maksumääradega 25% (Flat Rate Withholding Tax), 5,5% (Solidarity Surcharge). Siiski on võimalik taotleda dividendide väljamaksmiseks maksuvabastust.

2.18 Hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi (puhkusetasud või muud seesugused tasud), kui eeldatakse, et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi, ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi.

Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab ettevõtte prognoositava hüvitise summa ulatuses diskonteerimata kohustuse (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Töösuhte lõpetamise hüvitised

Töösuhte lõpetamise hüvitised on hüvitised, mida makstakse, kui ettevõtte otsustab lõpetada töösuhte töötajaga enne tavapärase pensionilejäämise kuupäeva või kui töötaja otsustab töölt lahkuda vabatahtlikult, saades vastutasuks nimetatud hüvitised. Ettevõtte kajastab töösuhte lõpetamise hüvitisi varaseimal järgmisel kuupäeval: (a) kui ettevõtte ei saa enam tagasi võtta nende hüvitiste pakkumist ja (b) kui ettevõtte kajastab restruktureerimise kulusid, mis on IAS 37 reguleerimisalas ja mis hõlmab töösuhte lõpetamise hüvitiste maksmist. Kui töötajatele on tehtud pakkumine, et soodustada vabatahtlikku töölt lahkumist, kajastatakse töösuhte lõpetamise hüvitised vastavalt pakkumise vastu

võtnud töötajate arvule. Hüvitised, mis makstakse välja hiljem kui 12 kuud pärast aruandeperioodi lõppu, diskonteeritakse nüüdisväärtusesse. Restruktureerimiste käigus toimuvate koondamiste puhul moodustatakse koondamiseraldised.

2.19 Tingimuslikud kohustused

Võimalikud kohustused, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustusteks, on avalikustatud raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustustena.

2.20 Tulude arvestus

Tulu mõõdetakse tavapärase äritegevuse käigus kaupade müügi ja teenuste osutamise eest saadud või saadava tasu õiglasel väärtuses. Tulu arvestatakse ilma käibemaksuta ning vähendatuna allahindluste võrra. Tulu kajastatakse ainult siis, kui tulu suurus on võimalik usaldusväärselt mõõta, on tõenäoline, et ettevõtte saab tehingust tulenevat majanduslikku kasu, olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale ning on täidetud alltoodud täiendavad kriteeriumid. Tulu suurus loetakse usaldusväärselt mõõdetavaks ainult siis, kui kõik tehinguga seotud asjaolud on selged.

(a) Intressitulu

Intressitulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse, kasutades vara sisemist intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvestatakse intressitulu kassapõhiselt.

2.21 Tehingud seotud osapooltega

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- a. omanikke (sh osanikke ning osanikke kontrollivaid või selle üle olulist mõju omavad isikud);
- b. teisi samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtteid (sh osanike teised tütarettevõtted);
- c. tegev- ja kõrgemat juhtkonda;
- d. eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid äriühinguid.

Lisa 3. Finantsriskide juhtimine

3.1. Finantsriskid

Ettevõtte tegevusega kaasnevad mitmed finantsriskid: tururisk (mis hõlmab valuutariski, rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära riski ning hinnariski), krediidirisk ja likviidsusrisk. Ettevõtte üldine riskijuhtimise programm keskendub finantsturu prognoosimatusele ja üritab minimiseerida võimalikke ebasoodsaid mõjusid ettevõtte finantstegevusele. Finantsriskide juhtimise eesmärgiks on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine. Ettevõtte kasutab finantsriskide juhtimiseks sisseostetud tresooriteenuseid.

(a) Tururiskid

1. Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Valuutariskivabadeks finantsvaradeks ja -kohustusteks loetakse euros nomineeritud finantsvarasid ja -kohustusi. Kuna seisuga 31. detsember 2018 ja 31. detsember 2017 puudusid ettevõttel olulised välisvaluutas nõuded ja kohustused, ei ole ettevõtte valuutariskile avatud.

2. Hinnarisk

Hinnarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus muude kui intressimäärariskist või valuutariskist tulenevate turuhindade muutumise tõttu. Ettevõtte ei ole finantsinstrumentidest tulenevale hinnariskile avatud, kuna tal ei ole õiglates väärtuses kajastatavaid finantsinstrumente.

3. Rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära risk

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäära muutuste tõttu. Seisuga 31. detsember 2018 ja 31. detsember 2017 ei esinenud ettevõttel finantsvaradest ja -kohustustest tekkivat õiglase väärtuse intressimäära riski, kuna ettevõttel puudusid õiglates väärtuses kajastatavad intressikandvad kohustused.

Rahavoogude intressimäära risk tekib ettevõtte ujuva intressimääraga võlakohustustest ning seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad.

Ettevõtte pikaajaliste laenude intressimäärad on ujuvad, mis fikseeritakse 6-kuulisteks perioodideks. Ettevõtte ei ole kasutanud intressimäära riski maandamiseks tuletisinstrumente.

Kui seisuga 31. detsember 2018 oleks turuintressimäär (6 kuu EURibor) olnud 100 baaspunkti (31. detsember 2017: 100 baaspunkti) võrra kõrgem/madalam, oleks (kõigi muude näitajate jäämisel muutumatuks) ettevõtte aruandeperioodi kasum olnud 19 000 euro võrra suurem/väiksem (2017: 19 000 euro võrra suurem/väiksem) seoses ujuva baasintressimääraga pikaajalistelt võlakohustustelt arvestatud intressikulu suurenemise/vähennemise.

(b) Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et ettevõttele tekib rahaline kaotus, mis on põhjustatud finantsinstrumendi teise osapoolte poolt, kuna viimane ei suuda oma kohustusi täita. Krediidiriskile on avatud raha pangakontodel ja nõuded ostjate vastu, sh seotud osapoolte vastu.

Krediidiriski vähendamiseks jälgitakse järjepidevalt klientide maksedistsipliini. Krediidiriski minimeerimiseks hinnatakse potentsiaalse tulevase lepingupartneri maksevõimet lähtudes Äriregistrist, Maksuametist või muudest avalikest allikatest saadavast informatsioonist. Kõikide lepingupartneritega sõlmitakse toodangu ostu-müügi lepingud ning maksetähtaeg võimaldatakse vaid usaldusväärsetele partneritele.

Ettevõtte vabu rahalisi vahendeid hoitakse emaettevõtja kontsernikonto koosseisus oleval pangakontol. Info krediidiireitingute kohta on avalikustatud lisas 9.

Maksimaalne krediidiriskile avatud summa aruandeperioodi lõpu seisuga oli järgmine:

eurodes	31. DETSEMBER	
	2018	2017
Arvelduskonto pangas (lisad 8, 9 ja 10)	548 470	754 215
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded* (lisad 7, 8)	77 082	77 164
Nõuded seotud osapoolte vastu (lisad 8, 9, 21)	1 568 990	373 614
Kokku krediidiriskile avatud summa	2 194 542	1 204 993

* Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded miinus ettemaksud

Oodatava krediidikahjumi mõõtmiseks rühmitatakse nõuded ostjatele lähtudes krediidiriski ühistest tunnustest ning aegumise perioodist. Oodatavad krediidikahjumi määrad põhinevad viimase 36 kuu kuni 31. detsember 2018 või vastavalt kuni 1. jaanuar 2018 maksedistsipliinil ning vastavatel perioodidel esinenud ajaloolistel krediidikahjumitel. Ajaloolised kahjumid on korrigeeritud eesmärgiga kajastada jooksvat ning tuleviku informatsiooni, mis puudutab makromajanduslikke faktoreid ning ostjate võimet nõuete maksmiseks.

Ülevalpool kirjeldatud põhimõtete alusel nõuete allahindlus 31. detsembri 2018 ja 1. jaanuari 2018 (IFRS 9 rakendamise kuupäeval) seisuga oli 0 eurot. Kuigi raha ja raha ekvivalendid kuuluvad samuti IFRS 9 oodatava krediidikahjumi mudeli alla, siis tuvastatud väärtuse langus oli 0 eurot 1. jaanuari 2018 ja 31. detsembri 2018 seisuga.

(c) Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et ettevõtte ei suuda oma finantskohustusi täita rahavoo puudujäägi tõttu.

Likviidsuse juhtimine toimub nii igapäevaselt kui ka pikemate perioodide lõikes.

Enefit-tehnoloogia edasiseks arendamiseks ja piloottehase ehituseks sõlmis 21. detsembril 2011 Enefit Outotec Technology OÜ täiendavad laenulepingud mõlema omanikuga kogusummas 7 800 000 eurot. Seisuga 31. detsember 2018 oli ettevõttel väljavõetud laenusid summas 3 800 000 eurot (31. detsember 2017: 3 800 000 eurot) (lisa 12).

Majandusaasta lõpu seisuga oli ettevõttel vabu rahalisi vahendeid mahus 548 470 eurot (31. detsember 2017: 754 215 eurot) (lisad 8, 9 ja 10).

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud ettevõtte lühi- ja pikaajaliste kohustuste jaotus kohustuste realiseerumistähtsade lõikes. Tabelis esitatud summad on lepingute alusel tasumisele kuuluvad diskonteerimata rahavood. Aruande perioodi lõpust 12 kuu jooksul tasumisele kuuluvate intressi mittekandvate kohustuste summa on võrdne nende bilansilise väärtusega.

Kohustuste jaotus maksetähtsade järgi seisuga 31. detsember 2018:

eurodes	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Diskonteerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Võlakohustused (lisad 8, 12 ja 21)	-	3 930 682	-	3 930 682	3 800 000
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 13 ja 21)	240 349	-	-	240 349	240 349
Maksuvõlad ja võlad töövõtjatele (lisa 13)	168 581	-	-	168 581	168 582
Kokku	408 929	3 930 682	-	4 339 611	4 208 930

Kohustuste jaotus maksetähtsade järgi seisuga 31. detsember 2017:

eurodes	Kuni 1 aasta	1–5 aastat	Üle 5 aasta	Diskonteerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Võlakohustused (lisad 8, 12 ja 21)	-	3 930 682	-	3 930 682	3 800 000
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 13 ja 21)	213 372	-	-	213 372	213 372
Maksuvõlad ja võlad töövõtjatele (lisa 13)	116 514	-	-	116 514	116 514
Kokku	329 886	3 930 682	-	4 260 568	4 129 886

Tulevaste perioodide tulu 31. detsember 2018 seisuga summas 0 eurot (31.12.2017: 268 889 eurot) ei ole arvesse võetud likviidsusanalüüsi koostamisel, kuna see ei kuulu tasumisele ettevõtte poolt.

3.2 Kapitaliriski juhtimine

Kapitalina käsitleb ettevõtte omakapitali ja saadud laene. Et tagada kapitalstruktuuri säilitamine või muutmine, võib ettevõtte muuta osanikele makstava dividendi määra, tagastada osanikele nende poolt sissemakstud kapitali, emiteerida uusi osasid või müüa varasid eesmärgiga vähendada finantskohustusi, kaasata võõrkapitali laenude näol.

eurodes	31. DETSEMBER	
	2018	2017
Laenud kokku (lisad 8, 12, 21)	3 800 000	3 800 000
Miinus: Raha ja raha ekvivalendid (lisa 10)	548 470	754 215
Netovõlg	3 251 530	3 045 785
Omakapital kokku (lisa 11)	1 396 727	896 606
Kapital kokku (netovõlg + omakapital kokku)	4 648 257	3 942 392
Võla- ja omakapitali suhe	70%	77%

3.3 Õiglane väärtus

Ettevõtte hinnangul ei erine finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade ja kohustuste õiglased väärtused oluliselt seisuga 31. detsember 2018 ja 31. detsember 2017 bilansilistest väärtustest.

Finantskohustuste õiglane väärtus leitakse tulevaste lepinguliste rahavoogude diskonteerimisel turu intressimääraga, mis on kättesaadav ettevõtte sarnastele finantsinstrumentidele. Kuna kõik ettevõtte pikaajalised laenukohustused on ujuva intressimääraga, mis muutub vastavalt muutustele rahaturu intressimäärades, siis ei erine nende õiglane väärtus bilansilisest väärtusest.

Lisa 4. Olulised raamatupidamishinnangud ja eeldused

Aruannete koostamisel on kasutatud mitmeid raamatupidamishinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad aruandes kajastatud varasid ja kohustusi ning lisades avalikustatud tingimuslikke varasid ja kohustusi. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Alljärgnevad hinnangud omavad suurimat mõju käesolevas raamatupidamise aastaaruandes kajastatud finantsinformatsioonile.

(a) Põhivara kasuliku eluea hindamine

Põhivara kasuliku eluea määramisel lähtutakse juhtkonna hinnangust vara tegeliku kasutamise perioodi kohta. Juhtkonna hinnang lähtus Outotec GmbH & Co. KG praktilisele kogemusele antud varaga. Seisuga 31. detsember 2018 oli ettevõttel põhivara jääkmaksumuses 3 410 281 eurot (31. detsember 2017: 4 067 069 eurot). Aruandeperioodi põhivara kulum oli 656 788 eurot (2017: 716 865 eurot) (lisad 5, 6). Kui amortisatsioonimäärad muutuksid 10% võrra, muutuks 2018. majandusaasta põhivara kulum 65 679 euro (2017: 71 865 euro) võrra.

(b) Põhivara kaetava väärtuse hindamine

Ettevõttes viiakse vastavalt vajadusele läbi põhivara kaetava väärtuse teste. Põhivara kaetava väärtuse testimisel rakendatakse juhtkonna hinnanguid varade kasutamisest ning müügist tulenevate ja varade hoolduseks ja remondiks vajalike rahavoogude, inflatsiooni- ning kasvumäärade kohta. Hinnangute andmisel võetakse aluseks prognoosid üldise majanduskeskkonna, pakutava teenuse nõudluse ja müügihinna kohta. Kui olukord tulevikus muutub, võib see põhjustada allahindluste tegemise vajadust. Pakutava teenuse hinda mõjutab turu nõudlus. Aruande koostamise seisuga varade väärtuse langust ei esine (lisa 5).

Lisa 5. Materiaalne põhivara

eurodes	Töömasinad ja mehhanismid	Infotehnika	Möötetehnika	Muu inventar	Kokku
Materiaalne põhivara seisuga					
31.12.2016					
Soetusmaksumus	8 089	8 360	7 086 587	15 783	7 118 819
Akumuleeritud kulum	-4 466	-8 007	-3 302 003	-8 288	-3 322 764
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2016	3 623	353	3 784 584	7 495	3 796 055
2017. aastal toimunud liikumised					
Likvideeritud vara soetusmaksumus	-	-761	-	-	-761
Likvideeritud vara kulum	-	761	-	-	761
Arvestatud kulum	-1 011	-353	-632 198	-818	-634 380
Materiaalne põhivara seisuga					
31.12.2017					
Soetusmaksumus	8 089	7 599	7 086 587	15 783	7 118 058
Akumuleeritud kulum	-5 477	-7 599	-3 934 201	-9 106	-3 956 383
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2017	2 612	-	3 152 386	6 677	3 161 675
2018. aastal toimunud liikumised					
Likvideeritud vara soetusmaksumus	-	-1 391	-	-	-1 391
Likvideeritud vara kulum	-	1 391	-	-	1 391
Arvestatud kulum (lisa 4)	-1 011	-	-556 189	-818	-558 018
Materiaalne põhivara seisuga					
31.12.2018					
Soetusmaksumus	8 089	6 208	7 086 587	15 783	7 116 667
Akumuleeritud kulum	-6 488	-6 208	-4 490 390	-9 924	-4 513 010
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2018	1 601	-	2 596 197	5 859	2 603 657

2018. aastal viidi läbi Enefit Pilot Plant väärtuse test võttes arvesse ramp-up projekti vara väärtust. Testi tulemusena ei tuvastatud vajadust allahindluseks. Prognostitavad rahavood diskonteeriti diskontomääraga 9% (2017: 11%).

Lisa 6. Immateriaalne põhivara

eurodes	Muu immateriaalne põhivara	Kokku
Immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2016		
Soetusmaksumus	762 262	762 262
Kogunenud amortisatsioon	-20 202	-20 202
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2016	742 060	742 060
2017. aastal toimunud liikumised		
Likvideeritud vara soetusmaksumuses	-17 206	-17 206
Likvideeritud vara kulum	17 206	17 206
Arendusväljaminekud	245 819	245 819
Arvestatud kulum	-82 485	-82 485
Immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2017		
Soetusmaksumus	990 875	990 875
Kogunenud amortisatsioon	-85 481	-85 481
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2017	905 394	905 394
2018. aastal toimunud liikumised		
Arvestatud kulum (lisa 4)	-98 770	-98 770
Immateriaalne põhivara seisuga 31.12.2018		
Soetusmaksumus	990 875	990 875
Kogunenud amortisatsioon	-184 251	-184 251
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2018	806 624	806 624

Täiendav informatsioon on toodud lisa 21.

Lisa 7. Ettemaksed ja muud nõuded

eurodes	31. DETSEMBER	
	2018	2017
Lühiajalised ettemaksed ja muud nõuded		
Edasisuunatavad nõuded	60 600	60 600
Muud ettemaksed	-	23 097
Muud nõuded	16 482	16 564
Maksu- ja Tolliameti ettemaksukonto	834	223
Kokku lühiajalised ettemaksed ja muud nõuded (lisa 3.1, 9)	77 916	100 484

Lisa 8. Finantsinstrumentide jaotus kategooriate järgi

Finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes

eurodes	31. DETSEMBER	
	2018	2017
Laenud ja nõuded		
Nõuded ostjate vastu (lisa 3.1)	-	-
Nõuded seotud osapoolte vastu (lisad 3.1, 9 ja 21)	1 568 990	373 614
Raha ja raha ekvivalendid (lisad 3.1, 9 ja 10)	548 470	754 215
Kokku finantsvarade kirjed finantsseisundi aruandes	2 117 460	1 127 829

Finantskohustuse kirjed finantsseisundi aruandes

eurodes	31. DETSEMBER	
	2018	2017
Finantskohustused		
Laenukohustused seotud osapooltele (lisad 3.1, 12 ja 21)	3 800 000	3 800 000
Võlad hankijatele ja muud võlad (lisad 3.1 ja 13)	179 415	173 081
Muud võlad seotud osapooltele (lisad 3.1 ja 21)	229 515	425 694
Kokku finantskohustuste kirjed finantsseisundi aruandes (lisa 3.2)	4 208 930	4 398 775

Lisa 9. Finantsinstrumentide krediitkvaliteet

Finantsvarade, mille maksetähtaega pole ületatud ja mida pole alla hinnatud, krediitkvaliteedi hinnangu aluseks on reitinguagentuuride poolt antud krediitireitingud või nende puudumisel klientide ja seotud osapoolte varasem krediitkäitumine.

eurodes	31. DETSEMBER	
	2018	2017
Arvelduskonto pangas		
Pangas, mis omab Moody's krediitireitingut Aa2 (lisad 3.1, 8 ja 10)	548 470	754 215
Nõuded seotud osapoolte vastu (lisad 3.1, 8 ja 21)	1 568 990	373 614
Kokku nõuded seotud osapoolte vastu	1 568 990	373 614
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded		
Nõuded ostjate vastu, kes ei oma sõltumatut krediitireitingut ja muud nõuded (lisad 3.1, 7 ja 8)	77 082	77 164
Kokku nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	77 082	77 164

Lisa 10. Raha ja raha ekvivalendid

eurodes	31. DETSEMBER	
	2018	2017
Arvelduskonto pangas (EUR) (lisad 3.1, 3.2, 8 ja 9)	548 470	754 215
Kokku raha ja raha ekvivalendid	548 470	754 215

Aruandeperioodil ettevõtte vabu rahalisi vahendeid tähtajalistele hoiustele ei paigutatud.

Enefit Outotec Technology OÜ arvelduskonto AS SEB Pangas kuulub Eesti Energia ASi kontsernikonto koosseisu. Kontsernikonto haldajaks on Eesti Energia AS. Vastavalt kontsernikonto lepingule vastutavad kontserni liikmed pangale tasumata summade eest solidaarselt. Eesti Energia AS kajastab bilansis rahaliste vahenditena kontsernikonto netosaldot ehk vabasid vahendeid. Samu vahendeid kajastatakse rahaliste vahenditena ka bilansis Eesti Energia AS tütarettevõtete poolt individuaalsete arvelduskontode ulatuses.

Seisuga 31. detsember 2018 oli Enefit Outotec Technology OÜ arvelduskontodel kokku rahalisi vahendeid summas 548 470 eurot (31. detsember 2017: 754 215 eurot). Aruandeperioodi lõpu seisuga nõue kontsernikonto vastu oli 879 397 eurot (31. detsember 2017: 0 eurot). Enefit Outotec Technology OÜ ei kasutanud 2018. majandusaastal Eesti Energia kontsernikonto arvelduskrediiti (31. detsember 2017: arvelduskrediidi saldo 0 eurot) (lisa 21).

Arvelduskrediidi intressikulud ja tulud on kujunenud vastavalt arvelduskrediidi kasutamise ja raha väljalaenamise mahule. 2018. aastal Eesti Energia ASilt intressitulu ei saadud (2017: 0 eurot). Intressimäärad kehtestab Eesti Energia AS igaks kvartaliks vastavalt Enefit Outotec Technology OÜ poolt laenatud raha keskmisele tegelikule intressimäärale ja Enefit Outotec Technology OÜ kehtestatud riskimarginaalile (lisa 21).

Lisa 11. Osakapital

Seisuga 31. detsember 2018 oli osaühingu registreeritud osakapital 2 865 eurot (31. detsember 2017: 2 865 eurot). Kõigi osade eest on täielikult tasutud.

Ülekursi suurus seisuga 31. detsember 2018 on kokku 5 500 927 eurot (31. detsember 2017: 5 500 927 eurot).

Osaühingu osanikele kuuluvate olemasolevate osade nimiväärtused on alljärgnevad:

1. Osanikule Eesti Energia AS kuuluva Osa nimiväärtus on 1 719 eurot;
2. Osanikule Outotec GmbH & Co. KG kuuluva Osa nimiväärtus on 1 146 eurot.

Vastavalt äriseadustiku nõuetele on ettevõttel kohustus kanda kohustuslikku reservkapitali 1/20 aruandeaasta kasumist. Nii seisuga 31. detsember 2018 nagu ka seisuga 31. detsember 2017 puudus ettevõttel jaotamata kasum, mistõttu reservkapitali kannet teha ei ole võimalik (vt. lisa 3.2).

Lisa 12. Võlakohustused

2017. aastal saadi omanikelt täiendavalt laenu summas 500 000 eurot. 2018. aastal täiendavalt laenu ei saanud.

eurodes	31. DETSEMBER	
	2018	2017
Võlakohustused		
Laen omanikelt (lisad 3.1, 8 ja 21)	3 800 000	3 800 000
Kokku võlakohustused	3 800 000	3 800 000
Võlakohustused nominaalväärtuses (lisa 3.1)	3 800 000	3 800 000
Kokku võlakohustused korrigeeritud soetusmaksumuses (lisad 3.1, 8 ja 21)	3 800 000	3 800 000

Laenude põhiosa (nominaalväärtuses) ja tingimused

eurodes	Eesti Energia AS		Outotec GmbH & Co. KG	
	2018	2017	2018	2017
Perioodi alguses	2 280 000	1 980 000	1 520 000	1 320 000
Täiendavalt antud laenud	-	300 000	-	200 000
Perioodi lõpus	2 280 000	2 280 000	1 520 000	1 520 000

Laenud on nomineeritud eurodes.

Ettevõtte osanike otsusega 19. veebruarist 2019 pikendati pikaajaliste võlakohustuste tagastamise tähtaega 31. detsembrini 2022.

Laenude tagatisena ei ole ettevõtte vara panditud.

Laenude intressimäärad on ujuvad ning fikseeritud 6-kuulisteks perioodideks. Laenude kaalutud keskmine intressimäär seisuga 31. detsember 2018 oli 6 kuu EURibor + 3,71% (31. detsember 2017: 6 kuu EURibor + 3,71%).

Laenud nominaalväärtuses tagasimaksetähtaja järgi

eurodes	31. DETSEMBER	
	2018	2017
Kuni 1 aasta	-	-
1 - 5 aastat	3 800 000	3 800 000
Kokku laenud nominaalväärtuses tagasimaksetähtaja järgi (lisad 3.1, 3.2, 8 ja 21)	3 800 000	3 800 000

Lisa 13. Võlad hankijatele ja muud võlad

eurodes	31. DETSEMBER	
	2018	2017
Võlad hankijatele (lisad 3.1 ja 8)	3 028	49 186
Maksuvõlad	143 791	91 828
Muud viitvõlad	32 596	32 067
sh võlad töötajatele	24 790	24 686
Kokku võlad hankijatele ja muud võlad	179 415	173 081

Lisa 14. Tulevaste perioodide tulud

Tulevaste perioodide tuludena on kajastatud saadud ettemaksed seoses pikaajalise koostööleppega Enefit American Oil'ga Utah' põlevkivi uuringuteks ja töötlemise võimaluste väljaselgitamiseks.

eurodes	31. DETSEMBER	
	2018	2017
Saadud ettemaks	268 889	672 222
Kajastatud tuludena perioodi jooksul	-268 889	-403 333
Kokku tulevaste perioodide tulud (lisa 21)	-	268 889
<i>sh lühiajaline osa</i>	-	268 889

Lisa 15. Müügitulu

eurodes	1. JAANUAR - 31. DETSEMBER	
	2018	2017
Tegevusvaldkondade lõikes		
Teenuste müük		
Põlevkivi testtööd Enefit-seadmega (EMTAK 72191)	268 889	756 330
Litsentsitasud	1 415 540	559 190
Kokku müügitulu	1 684 429	1 315 520

Lisa 16. Muud äritulud

eurodes	1. JAANUAR - 31. DETSEMBER	
	2018	2017
Kasum kursivahedest	972	387
Kokku muud äritulud	972	387

Lisa 17. Kaubad, toore, materjalid ja teenused

eurodes	1. JAANUAR - 31. DETSEMBER	
	2018	2017
Allhanketööd	103	56 070
Hoonete ja ruumide kulud	1 718	2 202
Transpordikulud	95	8
Materjalid ja varuosad	175	-
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	2 091	58 280

Lisa 18. Tööjõukulud

eurodes	1. JAANUAR - 31. DETSEMBER	
	2018	2017
Põhitasud	116 410	113 293
Tulemustasud	14 329	13 810
Puhkusetasud	2 989	2 836
Muud tasud ja toetused töötajatele	-	1 400
Sotsiaalmaks	21 606	23 649
Töötuskindlustusmaks	1 833	2 038
Erisoodustused	893	296
Maksud erisoodustuselt	400	84
Kokku arvestatud tööjõukulud	158 460	157 406
<i>Keskmine töötajate arv</i>	4	4

Lisa 19. Mitmesugused tegevuskulud

eurodes	1. JAANUAR - 31. DETSEMBER	
	2018	2017
Uuringud ja konsultatsioonid	149 291	60 220
Infotehnoloogiakulud	37 240	38 268
Ruumide rendikulud	26 647	27 164
Lähetuskulud	11 381	20 290
Avalike suhete kulud	855	8 966
Turva- ja üldkindlustuskulud	6 433	6 434
Bürookulud	3 968	3 942
Töökaitsealased kulud	536	548
Maksud ja lõivud	292	297
Telekommunikatsioonikulud	92	137
Mitmesugud tegevuskulud	236 735	166 266

Lisa 20. Finantskulud

eurodes	1. JAANUAR - 31. DETSEMBER	
	2018	2017
Finantskulud		
Intressikulud laenudelt (lisa 21)	130 693	127 997
Muud finantstehingutega seotud kulud	208	-266
Kokku finantskulud	130 901	127 731

Lisa 21. Tehingud seotud osapooltega

Enefit Outotec Technology OÜ osanikeks on Eesti Energia AS (osalus 60%) ja Outotec GmbH & Co. KG (osalus 40%).

Enefit Outotec Technology OÜ raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks osanikke, teisi samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtjaid, tegev- ja kõrgemat juhtkonda ning eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid.

Tehingud osanikega ning nendega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate üksustega

eurodes	1. JAANUAR - 31. DETSEMBER	
	2018	2017
Põhivara ost (lisad 5, 6)	-	245 819
sh vähemusosanikult	-	245 819
Teenuste ost	148 545	31 859
sh vähemusosanikult	120 000	5 000
Teenuste müük	1 415 540	632 590
sh vähemusosanikule	-	-
Antud laenud (lisa 10)	879 397	-
sh vähemusosanikule	-	-
Saadud laenud (lisad 3.1, 8, 9, 12)	-	500 000
sh vähemusosanikult	-	200 000
Intressikulu laenudelt (lisa 20)	130 693	127 998
sh vähemusosanikult	52 273	51 199

Nõuded ja kohustused osanikele ning nendega samasse konsolideerimisgruppi kuuluvatele üksustele

eurodes	1. JAANUAR - 31. DETSEMBER	
	2018	2017
Nõuded (lisa 3.1, 8 ja 9)	1 568 990	373 614
sh vähemusosanikule	-	-
Kohustused (lisad 3.1, 3.2, 8, 12 ja 14)	4 029 515	4 225 694
sh võlg teenuste eest	92 153	91 455
sh vähemusosanikule	89 748	89 748
sh intressivõlg omanikele	65 352	65 341
sh vähemusosanikule	26 136	26 136
sh ettemaks omanikelt	72 010	10
sh vähemusosanikult	72 010	10
sh muud tulevaste perioodide tulud*	-	268 889
sh vähemusosanikult	-	-
sh laen omanikelt	3 800 000	3 800 000
sh vähemusosanikult	1 520 000	1 520 000

* Saadud ettemaksed on seotud pikaajalise koostööleppesega Enefit American Oil'ga Utah' põlevkivi uuringuteks ja töötlemise võimaluste väljaselgitamiseks.

Enefit Outotec Technology OÜ on võimalik kasutada Eesti Energia ASilt saadud arvelduskrediiti. Aruandeperioodil oli keskmine arvelduskrediidi intressimäär 0% aastas (2017: 0%).

2018. majandusaastal ega võrdlusperioodil seotud osapoolte nõuete osas ei ole moodustatud allahindluseid.

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused

2018. majandusaastal juhatuse liikmele tasu ei makstud (2017: 0 eurot). Nõukogu liikmetele aruandeperioodi ega 2017. aasta jooksul ei arvestatud tasusid. Nõukogu liikmete ennetähtaegse tagasikutsumise või volituste lõppemisel uue teenistuslepingu mittesõlmimisel ei kaasne ettevõttel hüvitise maksmise kohustust. Juhatuse liikme tagasikutsumisel enne lepingu tähtaja möödumist maksab ettevõtte kompensatsiooni kolme kuu lepingujärgse tasu summas. Täiendav informatsioon on toodud lisades 10 ja 14.

Lisa 22. Tingimuslikud varad ja kohustused

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv.

Aruandeaastal ei ole maksuhalduri poolt ettevõtte maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli algatatud.

Ettevõtte juhatuse hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Juhatuse liikme allkiri majandusaasta aruandele

Enefit Outotec Technology OÜ 31. detsember 2018 lõppenud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, raamatupidamise aastaaruandest, sõltumatu audiitori aruandest ja kasumi jaotamise ettepanekust.

Osaühingu juhatus on koostanud tegevusaruande, raamatupidamise aastaaruande ja kasumi jaotamise ettepaneku.

Tarvi Thomberg

Juhatuse liige

(allkirjastatud digitaalselt)

Kasumi jaotamise ettepanek

Juhatus teeb osanike üldkoosolekule ettepaneku kanda 31. detsember 2018 lõppenud aruandeperioodi kasum 500 121 eurot eelmiste perioodide jaotamata kahjumi katmiseks.

DIGITAALALKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI	FAILI SUURUS
Enefit Outotec Technology est.pdf	1007 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.	NIMI	ISIKUKOOD	AEG
1	TARVI THOMBERG	38205100317	10.05.2019 12:35:40 +03:00

ALLKIRJA KEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

115852534456264237328248260072381832205

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI VÄLJAANDJA VÖTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 20117B 6A F2 55 50 5C B8 D9 7A 08 87 41 AE FAA2 2B 3D 5B 57 76

ALLKIRJA SÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 30 89 C4 FA 1E 4B 76 78 E3 E2 35 43 01 4E BC 65 DF 86 74 F3 39 1B CE 39 D1 99 EC 27 24 6C 4C AC

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Enefit Outotec Technology OÜ osanikele

Meie märkusega arvamus

Meie arvates, välja arvatud lõigus „Märkusega arvamuse alus“ kirjeldatud asjaolu võimalik mõju, kajastab raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Enefit Outotec Technology OÜ (Ettevõtte) finantsseisundit seisuga 31. detsember 2018 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta finantstulemust ja rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie poolt auditeeritud Ettevõtte raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2018;
- koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Märkusega arvamuse alus

Ettevõtte bilansis on 31. detsember 2018 seisuga kajastatud Enefit Outotec Technology äritegevusega seotud materiaalsed ja immateriaalsed põhivara bilansilises jääkmaksumuses 3.9 miljonit eurot. 2017. ja 2018. majandusaastatel esinesid vara väärtuse langusele viitavaid asjaolusid. Ettevõtte juhatus koostas vara väärtuse testi põhivara kaetava väärtuse hindamiseks nii 31. detsember 2017 kui ka 31. detsember 2018 seisuga, mille tulemusena ei tuvastatud vara väärtuse langust. Meil puudusid praktilised auditi protseduurid, mis võimaldaksid meil saada piisavat kindlust juhatuse poolt väärtuse testis kasutatud eelduste kohta. Eeltoodust tulenevalt ei ole meil võimalik hinnata, kas põhivara kaetav väärtus seisuga 31. detsember 2017 ja/või 31. detsember 2018 seisuga on vähemalt võrdne selle bilansilise maksumusega ning kas ja millises summas võivad eeltoodust tulenevalt olla ettevõtte varad ja omakapital seisuga 31. detsember 2017 ja/või 31. detsember 2018 seisuga ülehinnatud. Võimalik mõju ulatub kuni 3.9 miljoni euroni.

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie märkusega arvamuse avaldamiseks.

Oleme Ettevõtte sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub majandusaasta aruandes lisaks raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatuse ja nende, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, kohustused seoses raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Ettevõtte jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Ettevõtte likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Ettevõtte finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduure vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kookuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;

- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Ettevõtte sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Ettevõtte jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Ettevõtte tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Ettevõtte valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

/allkirjastatud digitaalselt/

Tiit Raimla
Vandeaudiitor, litsents nr 287

14. mai 2019

DIGITAALALKIRJADE KINNITUSLEHT

ALLKIRJASTATUD FAILID

FAILI NIMI	FAILI SUURUS
Enefit Outotec Technology OÜ (märkusega) est.pdf	159 KB
Enefit Outotec Technology est.asice	989 KB

ALLKIRJASTAJAD

nr.	NIMI	ISIKUKOOD	AEG
1	TIIT RAIMLA	37103310267	14.05.2019 14:15:49 +03:00

ALLKIRJA KEHTIVUS

ALLKIRI ON KEHTIV

ROLL/RESOLUTSIOON

ALLKIRJASTAJA ASUKOHT (LINN, MAAKOND, INDEKS, RIIK)

ALLKIRJASTAJA SERTIFIKAADI SEERIANUMBER

39095885303421908345599941645720881453

SERTIFIKAADI VÄLJAANDJA NIMI VÄLJAANDJA VÖTME IDENTIFIKAATOR

ESTEID-SK 2015	B3 AB 88 BC 99 D5 62 A4 85 2A 08 CD B4 1D 72 3B 83 72 47 51
----------------	---

ALLKIRJA SÕNUMILÜHEND

30 31 30 0D 06 09 60 86 48 01 65 03 04 02 01 05 00 04 20 5D 63 E0 49 C3 32 7D D0 42 3B D6 E7 E1 31 4B DF 55 03 87 0D 91 53 63 A9 10 F9 E5 21 73 B7 BB 8D
--

Selle kinnituslehe lahutamatu osa on lõigus "**Allkirjastatud failid**" nimetatud failide esitus paberil.

MÄRKUSED

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muu mujal liigitamata kutse-, teadus- ja tehnikaalane tegevus	74901	1415540	84.03%	Jah
Teadus- ja arendustegevus muude loodus- ja tehnikateaduste vallas	72191	268889	15.96%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 4652222
Faks	+372 7152200
E-posti aadress	Tarvi.Thomberg@energia.ee